

ПРОТОКОЛ

от съвместната среща на Министъра на правосъдието и Председателя на Върховния касационен съд със съдиите от района на Апелативен съд – София и Военно-апелативния съд за обсъждане предложените от Министъра на правосъдието промени в Закона за съдебната власт

Днес, 23.06.2015г., в зала № 15 на Съдебната палата в гр. София, се проведе обсъждане на предложените от Министъра на правосъдието промени в Закона за съдебната власт.

Присъстваха: Председателят на ВКС – съдия Лозан Панов, министърът на правосъдието – г-н Христо Иванов, членовете на ВСС – г-жа Соня Найденова, г-н Васил Петров, г-жа Галина Карагьозова, г-жа Галя Георгиева, г-жа Даниела Костова, г-н Калин Калпакчиев, г-жа Каролина Неделчева, г-жа Магдалена Лазарова, г-жа Мария Кузманова, г-жа Милка Итова, г-н Михаил Кожарев, г-жа Незабравка Стоева, г-жа Светла Петкова, г-жа Юлиана Колева, зам. министърът на правосъдието г-н Петко Петков, и.ф. председател на Апелативен съд – София съдия Стефан Гроздев, съдии от Апелативен съд София и окръжните и районните съдилища от съдебния район на Софийски апелативен съд, съдии от Военно-апелативния съд и от окръжните военни съдилища.

Срещата започна в 15.00 ч.

СЪДИЯ ЛОЗАН ПАНОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

Уважаеми г-н Министър, уважаеми г-н Зам. Министър, уважаеми колеги, които успяхте да отделите в този вторник следобед време, за да участвате в дискусиата свързана с проекта за изменение и допълнение на ЗСВ. Става дума за една поредица от срещи, които вече започнаха. Първата среща беше във ВКС - два дни след като законопроектът беше обявен на страницата на Министерство на правосъдието. След това, заедно с Министъра на правосъдието, съобразно решение на ВСС, определихме пет дати за всеки един от апелативните райони, в които вие, заедно с нас, да участваме в тази дискусия, свързана със ЗСВ и проекта за изменение и допълнение на закона. Ще започна с това, че първата среща премина във ВКС и по време на дискусиата ще ви споделям идеи, които колегите споделиха. Втората среща в Пловдив също премина, тя беше в петък.

Протоколът от срещата е публикуван, за да може всеки един от вас да се запознае със съдържанието му. Виждам основната идея в това, хората да си кажат мнението, за да може ЗСВ да се дискутира, за да може добрите идеи да бъдат възприети, ако трябва да се доразвият, да се надградят и разбира се от тях идеи, които смятате, че според вас биха затруднили работата на съда, също вие да кажете, какво намирате за необходимо по всеки един от правните изводи, предложени в законопроекта. Само на кратко ще маркирам две неща, ако съдиите не говорят, няма как да бъдат чути, така че на въпросите, които много колеги ми задават, а дали ще бъдат чути, отговорът е този. Министърът на правосъдието е достатъчно креативен, позитивно настроен и определено смятам, че добрите идеи, които съществуват с нашите предложения, ако има такива, е добре да бъдат обсъдени. Определено считам, че всички съзнаваме необходимостта от реформа, въпросът е как тя да се състои и дали можем ние като представители на съдебната власт да допринесем за това, реформата да се състои. В този смисъл позволете ми да открия това събрание с молбата ми да бъдете достатъчно активни, за да може всички тук да успеят да изразят своята позиция. Става дума за един професионален дебат, за една професионална общност. Промените, които се предлагат е нормално да бъдат дискутирани. След това те ще бъдат анализирани, разбира се, ако има предложения, разбира се, ако има други идеи, е добре те да бъдат инкорпорирани в един общ акт. С това ми позволете да дам думата на министъра на правосъдието г-н Христо Иванов. Естествено е, че той няма как да прочете целия законопроект. Естествено е, че той ще презентира основните идеи, но отново ви призовавам за един диспут, за излагане на всяка една от тезите и отново ви моля с аргументи – правни, фактически. Нека този дебат да започне и да се състои по един почтен и коректен начин. За мен е удоволствие, че тук са членовете и на ВСС и смятам, че това, което се случва тук сред нас, ще бъде полезно и за тях. Благодаря. Давам думата на г-н Министъра.

Г-Н ХРИСТО ИВАНОВ - МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:

Добър ден и от мен. Много благодаря за вниманието. Благодаря на г-н Панов за инициативата да проведем тези срещи съвместно и за уводните думи. Бих искал да кажа няколко неща процедурно.

На първо място, що се отнася до процеса, как си го представяме процеса оттук нататък. Имате пред вас конкретен текст и по отношение на Конституцията, но разбира се и по ЗСВ, който е нашето виждане за това

как да реализираме заявките, които бяха приети от НС със стратегията за съдебна реформа. Ние сме абсолютно готови да ревизираме всеки един текст от предложения проект на базата на аргументи, на базата на по-добри предложния, на базата на критики в рамките на политическото решение, което е очертано и рамка, която е очертана със стратегията. Очевидно е, че законопроектът е доста обемен и предлага доста съществени размествания в ключови елементи на управлението на съдебната власт и на нейното администриране. От тази гледна точка ние няма да бързаме да претупаме тази дискусия. Не само, че ще обиколим шестте апелативни района и тези от вас, които желаят да дадат становища, ще ги чуем. След това предвиждам, че ще има тематични дискусии, в които така да се каже в основните теми да може да се навлезе малко повече в дълбочина, защото на тези дискусии естествено не могат да се обсъдят всички елементи от законопроекта. След това ние ще направим ревизия на базата на това, което се е казало, на базата на това, което сме възприели и едва тогава ще пристъпим към внасяне на законопроекта в Министерски съвет. Оттам нататък разбира се неговата дискусия като работа ще продължи и в Парламента. От тази гледна точка, аз в началото бях предвидил, че ще е месец и половина, но вероятно ще е и повече времето за дискусия. Важно е да се кажат неща, да се чуят, да се обмислят и да се види накъде вървим.

На второ място, започнахме с организационни въпроси и що се отнася до Конституцията, и що се отнася до ЗСВ, но това изобщо не означава, че от наша гледна точка съдебната реформа се изчерпва само с тези въпроси. Аз многократно съм подканвал колегите съдии да очертаят онези области в двата процесуални кодекса – граждански и наказателен, в които те смятат, че в най-голяма степен е необходимо да се направят някакви корекции, за да можем на база на тази оценка за нуждите, да започнем работа по конкретни предложения. Аналогична покана разбира се съм отправял нееднократно и публично към Главния прокурор, за да може да се види къде има най-належаща нужда от промяна. Не сме спирали работата съвместно и водещо разбира се от страна на ВСС, но по темите за натовареността, това което можем в рамките на бюджета, който имаме тази година, правим и за сградния фонд, така че това, че сме се събрали да обсъждаме ЗСВ и вероятно елементи от конституционните предложния съвсем не означава, че другите теми, които естествено за вас са важни са извън нашия периметър. Напомням, че стратегията, която беше приета е 7-годишна, т.е. ние не си представяме съдебната реформа като въпрос за едно лято в рамките, на което да приключи. Що се отнася до

предложения законопроект, той реализира една голяма част от заявките в стратегията. Това е изходна точка за варианти, как да изглежда тази реализация. Надявам се в рамките на този дебат да изкристализират по-добрите и най-добрите възможни решения. За мен ключова и централна тема и тя постепенно успява да излезе на преден план, е темата за конкретния модел на реализация на заявката за съдийско самоуправление, което беше направена със стратегията. Стратегията казва, че това е една от ключовите линии на съдебна реформа. Логиката, това да заложим като централна част от съдебната реформа, е, че ние вярваме, че съдийското съсловие има в себе си ресурсите да промени онези елементи от функционирането на съдебната власт, които предизвикват негативни реакции, т.е. обръщаме се към самите съдии, към техния професионален и човешки ресурс, за да се случи тази промяна. Вярваме, че именно в рамките на съдебната власт, в рамките на професионалните общности, които изграждат, е възможно и справяне с корупцията, което за съжаление е факт и с другите негативни явления. Как точно да бъде реализирано това съдийско самоуправление е въпрос, който стои отворен пред нас на масата. Ние сме дали един модел, който от моя гледна точка представлява вероятно максимума на прехвърляне към един колективен начин на взимане на решение. Нашият подход в този смисъл е този на махалото. Неговото продължение е там, където си представяме да е неговата крайна амплитуда и оттам нататък да видим от гледна точка на вашите реакции докъде да връщаме. Централният въпрос в крайна сметка е колко демокрация, колко колективен начин на взимане на решения, колко ангажимент от ваша страна за участие в самите процеси на взимане на решение има смисъл да се залагат законодателно. Това означава също така какъв, не просто колко на другия полюс лидерство еднолично да имаме от страна на председателите на съдилища, но и какъв модел лидерство да имаме. До каква степен си представям тези лидери като хора, които еднократно получават управомощаване от ВСС и оттам нататък прилагат своите концепции. До каква степен ги виждаме като едни първи сред равните, които наистина са лидери в рамките на своя колектив. Това е едната от големите теми, по която разбира се ще ни бъде много полезно да чуем вашите гледни точки.

Разбира се другата тема, която излиза на преден план от досегашните дискусии и е напълно правилна, това е темата свързана с така наречените проверки за почтеност и ще направя няколко ремарки за нея, преди да започна да слушам. Ключовата цел, която сме си поставили с тези

предложения, тя е първа, е да има наистина ефективен инструмент, който да задължава някого в съдебната власт да забелязва случаите, в които има индикации за непочтено поведение. За съжаление и до ден днешен ние не можем да кажем, че във всеки един случай, в който има такива индикации, има някаква реакция, по-скоро обратното. С промени в това отношение през годините почнахме от спорове с предишен състав на ВСС за това, дали изобщо имат право да проверяват публично достъпни масиви и информация, тъй като не е изрично упоменато в закона. Сегашният състав, моите комплименти в това отношение, проверява публично достъпните масиви, но дали прави достатъчен анализ, но дали се задават всички въпроси, които са необходими, това е нещо, което всеки един от вас може да си отговори, но общественото мнение и оценките отвън, които идват, са доста еднозначни.

На второ място, нашата цел е този инструментариум да бъде изцяло в рамките на съдебната власт. В момента има обявен проектозакон за борба с корупцията, който предвижда създаването на бюро, за което спорим малко с г-жа Кунева, но и в техния оригинален законопроект включва и магистратите. При този модел, който възпроизвежда общата философия на досегашния модел на Комисията за конфликт на интереси, Сметната палата, фактически магистратите подлежат заедно с всички останали публични длъжности на контрол на органи, които са извън съдебната власт. Нашата цел, и това е в центъра на предложенията, които правим, е това тази инфраструктура да се пренесе на територията на съдебната власт, с всички необходими гаранции за това, че независимостта и гаранциите за независимост, които съществуват ще се прилагат и по отношение на този инструментариум. На второ място, целта ни е била там където разширяваме настоящия кръг от обстоятелства, подлежащи на деклариране, чувствителните области да подлежат на деклариране, но да не се обявяват публично. Готови сме да разговаряме за конкретики, за това къде минава тази граница, но въвеждаме този дуализъм на декларирането, т.е. има неща, които се декларират и се обявяват, както до сега се случва с нашите декларации, но има и неща, които се декларират, без да стават публично достояние. Това решение, очевидно е какви критики в едната и другата посока може да има, в едната или другата посока може да има срещу него, защо го декларираме, ако няма да се публикува или защо се разширява по този начин кръгът. Струва ми се, че тези обстоятелства, които сме добавили, са базирани на конкретен опит, който имаме в съдебната власт. Случаи, които повечето от вас няма нужда да им се

припомнят, които останаха в голямата си част непроверени и в които не се получи адекватна реакция от органите на съдебната власт, които имат такива компетенции. Идеята е все пак тази информация да е достъпна на тези, които ще бъдат натоварени с проверките, без разбира се, тя да бъде публична. Ще чуем какви са вашите мнения. Не знам дали има смисъл да се връщам към това, което първоначално предизвика доста шум – т.нар. есета. Само една дума за тях. Това са писмени работи, които имат помощен характер за работата на конкурсната комисия на етапа на събеседване, т.е. тя може да се запознае с тях и на база на нея да задават въпроси и да формира обща оценка в рамките на събеседването. Те няма да имат собствена тежест и собствена оценка, при тях няма да се дава. Просто едно предложение за въвеждане на една такава практика, която има в много развити правни системи. Струва ми се, че трябва да спра до тук с общите ремарки на базата на това, което и до сега беше дебатирано, и по-скоро да слушаме вашите коментари, без аз прекалено много да се включвам.

СЪДИЯ ЛОЗАН ПАНОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

Колеги, в двете части на залата има микрофони. Молбата ми е всеки един от вас да се представя, за да може да се записва за протокола и да излага аргументирано своята позиция и становище. Отново ви призовавам да бъдете по-активни, за да може да се получи един професионален дебат. Накратко, това което се случи във ВКС и Пловдив като тематика, наистина темата е за самоуправлението, лидерството, отговорността, другата тема с имуществото на съдебната власт и това дали да бъде в Министерство на правосъдието и респективно ВСС, темата за атестирането, темата за налагането на наказания, като мисля, че един колега в Пловдив беше споменал, че е необходимо това да бъде регламентирано в закона, а не чрез подзаконов нормативен акт. Във ВКС стана дума за възможността при командироване да се произнася Пленумът на Върховния съд. Той да бъде органът, който да посочва лицето, което да бъде командировано. Основната тема, която маркира и министър Иванов - самоуправление, лидерство, отговорност. Темата за налагане на дисциплинарни наказания, атестиране, да има възможност за регламентация по-детайлна в самия закон, а не в подзаконов нормативен акт. Моля ви отново да бъдете активни. Важно е да се чуе вашия глас.

СЪДИЯ НЕЛИ КУЦКОВА ОТ САС :

Първо искам да кажа, че изразявам само и единствено личното си становище. В нашия съд наказателна колегия се събра и си обобщи становищата, останалите сме на индивидуално мнение. Аз първо искам да кажа, че горещо приветствам това, че най-после приведохме нашите закони в съответствие с европейските стандарти, за които от години ни критикуват всякакви международни институции, но това не е най-важното. Важното е ние самите да сме доволни и когато съдбата на един съдия трябва да се решава, това да се извършва от орган, в който повече от половината да се състоят от съдии, избрани измежду съдиите. Това е старо. Също така виждам, че е отпаднало дисциплинарно наказание за нарушаване на етичния кодекс. Тези разпоредби бяха в крещящо противоречие с европейските стандарти, че за етично нарушение не може да се носи дисциплинарна отговорност. По основните въпроси, които поставихте с Министъра за самоуправлението, знам че има много противоречиви становища. Ще говоря в качеството си на човек, който дълги години е бил председател. Да, понякога общото събрание може да е много тромаво, може и да е апатично, но от друга страна е най-добрият начин сами да си организираме работата. Че ще има противоречия, ще има. Че ще има и лагери някъде, ще има. Че това понякога може да затруднява работата на председателите и това ще се случи. Аз мисля, че въпреки всичко, е много по-добре сами да си организираме работата и да се учим на самоуправление и обща отговорност, вместо само да мърморим по коридорите и да недоволстваме от началниците, без нищо да правим. Също горещо приветствам, че не се допуска въздържане от гласуване във ВСС, защото това е безотговорно от страна на хората, които са избрани да решават съдбите на нашите колеги. Имам няколко притеснения и няколко питання. В чл. 124 във връзка с тълкувателните решения на Върховните съдилища, гласуват ли командированите или не, защото знам, че имало спорове в някои от Върховните съдилища, може би не съм го дочела. Питам по повод спор във ВАС. Другото, което е, с тези помощни комисии към ВСС, намирам, че е много добре, с оглед на това, че сега съществуващите помощни атестационни комисии, малко са им дела за писани, та да правят атестации на колеги от цялата страна. Единственото ми притеснение е дали ще се намерят достатъчно хора, които да желаят да станат членове на такива атестационни комисии, хора с ранг и трудов стаж. Реализацията по-скоро ме притеснява, иначе идеята е много добра, най-малкото, защото ще се прилага единен критерий за цялата страна, а няма да е местни практики и стремеж да не си развалиш отношенията с

колегите от региона. Другото, което имам известно притеснение и може би питане, това е във връзка с електронното правосъдие. Признавам, че нищо не разбирам от електронно правосъдие, но ми направи впечатление, че е сложен един шестмесечен срок, от който започва да действа закона. Има ли бюджет и не е ли малко времето, защото трябва да се обучат деловодители, да се смени софтуер и т.н.? Чисто организационно считам, че тези шест месеца са крайно недостатъчни и може да се стигне до там, че ще се прави възражение, че не се спазва закона и че решението не е изпратено по електронен път. Може би това не е толкова фатално. Също така, добри идеи в НИП да се прави анализ на законите, които евентуално ще натоварят съдебната власт, на законопроекти, да разполагат със специалисти, психолози и т.н. Всичко е много хубаво и сме го виждали в държавите, които са си надвили на масрафа. Дали имаме осигурен бюджет, дали ще се намерят пари или ще остане всичко само на хартия? Това, което аз имам притеснения, е от новия чл. 175б за деклариране имуществото на хората, които работят в съдебната система. Много отдавна съм в тази система и виждам, че колкото повече органи за борба срещу корупцията се създават, толкова по-добре се чувства корупцията и процъфтява. Толкова много декларации попълваме, че понякога си зарязваме делата, за да спазим изискванията на един куп закони. Разбира се, съгласна съм, че към хората, които правораздават, трябва да има по-високи изисквания за почтеност, отколкото към народните представители или към министрите, но това не може да се превърне в безкрайно попълване на декларации. Практиката, която прилагат другите държави, които се славят с това, че техните съдебни системи се ползват с обществено доверие е, когато се види, че някой съдия, прокурор живее не според заплатата си, а разполага с подозрително много средства, тогава да му се прави проверка. Аз ще задам само един практически въпрос във връзка с декларирането на произведения на изкуството. Познавам поне трима колеги, които живеят с художници. Как ще се оценят картините на половинката ти, да не говорим за нумизматични колекции, бижута и т.н, трябва ли да си назначаваме вещи лица, за да не вземем случайно да нарушим закона? Тук тази разпоредба ще създаде изключително много опасности, ако човек нещо дори неволно сбърка в декларацията си, прокуратурата да му образува производство и ще създадем един много хубав лост за натиск върху съдиите. Аз говоря като съдия. Пак казвам, одобрявам изискванията към нас за почтеност да са по-високи, отколкото към всеки друг, но за мен тази разпоредба трябва да се осмисли много сериозно. Това с публикуването,

тук пише, че публично не се обявяват само по т. 48 банковите сметки, движимо и недвижимо имущество. Ако си обявиш примерно нумизматична колекция или колекция от картини, ами извинявайте, това е покана към престъпниците да те споходят в къщи. Мога да го кажа от личен опит. Така, че за този текст за мен не е най-важният, но може да се окаже важен и с него може да се злоупотребява.

Г-Н ХРИСТО ИВАНОВ - МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:

Бюджета за електронно правосъдие е осигурен в рамките на оперативна програма „Добро управление”, т.е. парите ги има, остава да ги приложим. Сроковете, за които стана дума, когато видим изобщо кога ще бъде приет законът, имаме вече така да се каже поглед върху времевия хоризонт, ще ги прегледаме всички така, че да са реалистични. Що се отнася до комисиите, напълно съм съгласен. Въпрос на дискусия е колко точно ресурс – човешки и време бихме могли да отделим за тях. Ние сме склонни да мислим за някакво, може би разсрочване на по-късните етапи от кариерата на атестирането така, че да се намали общия обем работа на тези комисии по атестациите, но целта е тази - да има единен орган, който да прави атестирането. Що се отнася до темите, свързани с тези декларации, факт е това, което казахте, съдия Куцкова за тези, които живеят с художниците. Знаем, че има и хора, които притежават огромни колекции, тъй като имат много приятели, които им подаряват картини. Как да намерим начин да реагираме? Наистина сме отворени към някакви идеи в това отношение, но проблемът е, че в България има твърде много публично известни случаи публично известни, в които не е имало адекватна реакция с много години и някак трябва да мръднем от тази точка. В този смисъл, ние не въвеждаме едно допълнително задължение за деклариране. Това е важно да поясня. Идеята е, досегашните декларации да бъдат прередени със ЗСВ, т.е. това да бъде единствената, и тя най-вероятно ще бъде една декларация, а не две декларации, така че тук става дума за заместване, а не за допълнителен орган. Прехвърляме всичко, което до сега е било към КОМПИ и към Сметната палата в рамките на Инспектората, както е предвидено с измененията в Конституцията, които са предложени.

СЪДИЯ ЛОЗАН ПАНОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

В Пловдив стана дума за това, което съдия Куцкова посочи - чл. 175б само, че ал.2, т 6, а именно, декларират се договори, сключени преди и по

време на заемане на длъжността, включително и такива след проведена процедура по закона за обществените поръчки, консултантски договори, договори за правна помощ. Тук много колеги се запитват, ако съпругата е адвокат, с тези договори за правна помощ какво се случва? Това беше дискусиата. Ще го видите в протокола, той е качен и ще имат възможност да се запознаете с него впоследствие.

Г-ЖА НЕЗАБРАВКА СТОЕВА – ЧЛЕН НА ВСС:

Здравейте, колеги. Съдия Куцкова сякаш направи старта на темата за конфликт на интереси. Знаете, комисията към ВСС в продължение на две години работи по тази тема и изводите ни до сега, той г-н Министърът на правосъдието знае, че ние и до сега отричаме този режим на декларирането. Ние и до сега не приемахме, вие знаете на няколко срещи в страната стана дума за това, че на практика, първо трябва да изясним понятието „конфликт на интереси”. Първо да кажа, не че много се страхувам, че някой ще каже, че съм консервативен тип, да за реформата, но не за мотивите, с които в определени части се предлагат изменения. Този режим на деклариране, това отношение, което в измененията, за мен е изключително обидно за всички български магистрати, не могат и няма европейска съдебна система, която да е подложила магистратите си на подобен зверски режим и на подобно мнително отношение. Затова, това не е моя позиция, с която г-н Министър искам да ви се противопоставя, това е моя позиция от началото на 2013 г., когато видях този безумен закон за конфликт на интереси и вместо да мислим тотално за смяна за подхода, ние засилваме този режим. Режим, който според мен ще отиде във вече достатъчно основание, и до сега имаше основания за лов на вещици. Нали няма да забравим героите, които бяхме в определени тефтерчета. Но оттук нататък отново с този, макар и продължителен изброителен режим на деклариране, извинявайте колеги, живи хора сме, все нещо ще пропуснем да декларираме и тогава кой ще е този орган - безпристрастен и следва ли само за едно неотрязване да носим отговорност или евентуално пак да сме в кръга на съмнителните магистрати? Според мен философията, явлението „конфликт на интереси” трябва да бъде поставен отново на широко обсъждане из магистратите. Извинявайте, българските магистрати са честни, почтени, работещи хора. За тези внушения, съмнения в корупция, дайте конкретните съмнения. Нека се извърши проверката, нека се докажат, но всички останали магистрати да се оставят на спокойствие да работят. Там където имаме съмнения, не да внушаваме допълнително,

колко съмнения и колко корумпирана е съдебната система. Не на последно място искам да кажа, че нищо против разширяване функциите на Инспектората, но понеже в тази част - специализирана администрация. Ами не може да правим безумия върху безумия. В началото на 2014 г. излезе един доклад на Сметна плата, който казваше - Инспекторатът не си е свършил работата, защото една част от предложенията по тълкувателна дейност не са уважени. Коя ще е тази специализирана администрация и органи, които ще ровят и в определени моменти могат да вадят душите на магистратите? Според мен в тази част, аз Ви моля, г-н Министър да спрете и много внимателно отново да се помисли.

Г- Н ХРИСТО ИВАНОВ - МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:

Г-жо Стоева, сега е широката дискусия, за която пледирате. Предложете, като махнем декларациите, какво друго да има. Факт е, че дайте да не си кривим душата, бога ми, може ли да кажем, че във всеки един случай, в който се повдигаха публични съмнения, е имало адекватни проверки. Дайте примери. Дайте да не сваляме дискусията на това ниво. Разберете, че проблем има и докато ние не покажем това, което аз искам да се случи, да покажем, че системата сама може да се справи с този проблем. Дайте да намерим решение. Добре, не ви харесват декларациите. С какво да ги заменим? Кажете как да сменим философията? Ние правим една важна промяна, отбележете и това - да поставим целия този инструментариум в съдебната власт, хората които ще питате, които ще е този който ще преценява, Това са хората, които вие ще сте избрали във ВСС, защото Инспекторатът ще си прави проверките, но констатациите и последиците ще зависят от ВСС или съответно неговата съдийска колегия. Кажете каква промяна във философията виждате, за да дискутираме по нея? Но моля да не отричаме наличието на проблем точно вие от ВСС.

Г-ЖА НЕЗАБРАВКА СТОЕВА – ЧЛЕН НА ВСС:

Колегата Куцкова направи предложение и аз правя предложения. За една част от колегите присъстващи ще се повтори, но извинявайте, да пиша писма на колега магистрат от коя дата е във фактическо съжителство с друг колега, с който евентуално ще има потенциални зависимости, за мен е обидно, унижително и невъзможно за установяване. И като правя реакцията, отново казвам, че тя не е заради спорта. За колегите магистрати, дори и това да се възприеме, ще дойде много близко време, в което абсолютно всички ще кажат НЕ, това е невъзможно отношение към нас.

Цяла Европа имат друго отношение по отношение на конфликта на интереси. Изключение прави Румъния. По-миналата седмица четирима колеги от ВСС бяхме в Исландия на заседание на Европейска мрежа на съдебните съвети в Европа. Постави се този въпрос - Трябва ли да се премине към деклариране? Трябва да ви кажа, че нямаше европейска държава и държава представена в Европейската мрежа, която да подкрепи идеята за декларирането. Колегите представители на Румъния бяха поставени под много иронични въпроси – Разрешават ли ви да имате кредити? Т.е цяла Европа има различни критерии. Можем да помислим. Защо толкова много бързаме? Включително, г-н Председател на ВКС, на два пъти Ви чувам да казвате, че се бавим с реформата. Това не са неща, които могат да се направят за един ден. Да, има части, които налагат по-бързо законодателно предвиждане, но това е съдебна система, която няма как ѝ да правим промените. Последната конституционна промяна за съдебната власт е отпреди 5 години. Защо бързаме? Нека да предвидим нещата.

Г-Н ХРИСТО ИВАНОВ - МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:

Извинявам се за този диалог. Аз не мисля, че има бързане. Докато дискусията продължава съдържателно, аз няма да бързам да внасям този законопроект в Министерски съвет. Готови сме да обсъждаме прехвърляне на дадени обстоятелства към закритата част на декларирането. Но вижте, това че другите страни в Европа нямат този инструментариум въведен, вероятно има нещо общо с това, че те нямат в тази степен тази проблематика. Ако изхождаме от това, че ние също нямаме проблем с корупцията в съдебната власт, това е един разговор, но нека все пак да отчитаме ситуацията и контекста, в които се намираме. Така че, ако предлагате смяна на философията, кажете каква е? Ако предлагате конкретни обстоятелства да не бъдат декларирани, да бъдат прехвърлени в закритата част от декларацията, аз съм готов да обсъждаме това нещо. Но просто да кажем - дайте да не бързаме още пет години. Разберете, това всичко в крайна сметка се връща при вас. Добре, мой ангажимент е в такъв случай, е да организираме кръгла маса специално по тази тема, на която да седнем с текстовете. Всеки от колегите, който желае, ще може да се включи, но да създадем такъв модел, който да е работещ и убедителен за обществото. Ние не можем друго да направим. Това предлагам

СЪДИЯ ЛОЗАН ПАНОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

По отношение на бързането аз казах, че реформата загуби темпо, защото ако ще правим дискусия, доколкото има юристи, винаги ще има дискусия по много въпрос първо. Другото нещо, което е - идват местни избори. другата година има президентски избори. Затова хората са отегчени от реформи, защото всеки иска да реформира, а в крайна сметка винаги има нещо, което да се реформира и в този смисъл казах, че темпото се загуби.

СЪДИЯ АЛЕКСЕЙ ТРИФОНОВ ОТ САС:

Аз исках да допълня колежката. Това, което си помислихме в Наказателно отделение на САС във връзка с тези декларации е, че според мен неоснователно се увеличават правомощията на Инспектората. Това не е типична дейност на Инспектората. Не виждам защо трябва да се отнемат правомощията на Сметната палата, която има съответните компетентни хора и кадри, да проверява нашето имущество, и да се възлага на Инспектората, така ще го кажа в прав текст - финансово много ще се обремени тази дейност, защото тук ще се назначават много външни експерти, които да оценяват. След това, колежката постави като въпрос: Трябва ли всеки един колега да си вика частен оценител, за да си оценява подаръци за рожден ден и т.н., за да знае дали се включва в точките и съответните прагове? Така, че трябва да се помисли дали Инспекторатът би трябвало да поеме подобни правомощия, като правя една бележка, че ако правилно съм прочел, самото становище на Инспекторатът е, че те самите не искат подобни правомощия и считат, че това не е типично за тях. Действително много ще се оскъпи финансово тази дейност по проверка на имуществото на магистратите. Другото нещо, което искам да кажа е, че съм съгласен с преджеговорящата колежка и по друга тема, а именно, че така, както е написан законопроектът за лицата, които декларират публично имуществото си пред Сметната палата, са изкарани четири точки, доколкото виждам, четири групи лица, и в един момент се оказва, че магистратите са тези, които най-много декларират от всички. Това навява някакво усещане, че едва ли не тук работят само някакви лица с неясни зависимости и извършващи противообществени прояви, да не казвам по-силна дума, което според мен не е така. Трябва да се замислим, защо ние трябва да декларираме повече от представителите на изпълнителни и държавни агенции и т.н. Не виждам основания, поне според мен.

СЪДИЯ ЛОЗАН ПАНОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

Предлагам да направим отделно обсъждане на тези теми, да не продължаваме с коментарите. Очевидно бюджетът на Сметната палата ще се намали и съответно ще се увеличи бюджетът на Инспектората. Очевидно, ако се промени Конституцията в тази линия, ще стане свойствено за Инспектората и т.н. Но ще можем да ги дискутираме тези неща.

СЪДИЯ ИВАН СТОЙЧЕВ ОТ СГС, КОМАНДИРОВАН В САС:

Понеже имаше заявка за кръгла маса на темата, която се дискутираше до сега, аз ще прехвърля дебата към темата самоуправление, съотношението самоуправление - лидерство. Мен лично много ме притеснява това, което е самоуправлението, съвместните събрания на горния и долния съд, които номинират административен ръководител на долния съд. Струва ми се, че някак си това е самото отрицание на самоуправлението. Доколкото да се самоуправляваш, не означава да те управлява горния съд. Ще дам и малко конкретика. Примерно ВКС е в състав с над 100 съдии, а САС е 58 съдии. Да не говорим за съотношението окръжен съд и малки районни съдилища в някои райони на страната. Реално става така, че този, който ще се самоуправлява е поставен под опасността, волята на практика да му бъде подменена от колегията на горния съд. В мотивите към законопроекта са дадени съображения в тази насока. Горният съд би трябвало да даде баланс от гледна точка на експертизата на евентуалните кандидати. Това не ми се струва достатъчно като основание. Все пак говорим за самоуправление и то по един съществен въпрос, според мен централен. Другото конкретно нещо, това е едно място, където смятам, че общите събрания би трябвало да присъстват, а ги няма. Това е в изразяването на становища относно кандидатите за членове на ВСС от парламентарната квота и кандидатите за Главен съдебен инспектор и съдебни инспектори. Ще кажа защо според мен там трябва да се даде възможност органите на съдебната власт, чрез своите общи събрания, да изкажат становище. Това според мен е един добър, удачен начин да се избегне съмнението по презумпция, че тези хора са проводници на някакви политически влияния, т.е. ако органите на съдебната власт имат такова съмнение, нека те да го изкажат и мотивират с едно становище, с едно решение във фазата на номинациите – избора, а не след това по презумпция да се предполага, че тези хора са поставени под такова съмнение.

СЪДИЯ ЛОЗАН ПАНОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

По тази идея, как си го представяте да се случва - да предвидим изслушване на кандидатите пред съдийската колегия?

СЪДИЯ ИВАН СТОЙЧЕВ ОТ СГС, КОМАНДИРОВАН В САС:

Да, може да се получи някаква тежка процедура, но предполагам, че органът, който иска да изрази такова становище, логично е да покани кандидата за изслушване. Аз мисля, че изслушването може би няма да е някаква задължителна част от тази процедура. Кандидатът може да се яви и да не се яви. Общото събрание може да формира мнение и въз основа на тази информация, която е публична за този кандидат. Особено лесно ще му бъде, ако кандидатът изхожда примерно от неговите редици да речем. Тогава, според мен това мнение ще е полезно. Ще кажа и защо такова становище не е равно, не може да се постави знак за равенство между него и становище на професионална организация на съдиите. Струва ми се, че аргументът е очевиден от гледна точка на представителността. Колкото и да е масова една организация, общите събрания са тези органи, които дават трибуна на всички съдии, които биха имали възражение или пък защо не да дадат подкрепа на дадения кандидат, макар да касае квотата на друга власт. Това според мен ще е един удачен баланс. Само така най-общо ще кажа за баланса между Общото събрание и председателя - Струва ми се, че някои неща така слагат акцента на самоуправлението за сметка на лидерството малко в повече. Първо, изискването да се одобряват заместниците - Екипният принцип според мен не бива да се отрича само поради факта, че с избирането на неподходящ председател, той възпроизвежда и неподходящ екип. Според мен усилията трябва да бъдат хвърлени там - да се номинират и избират подходящите председатели, но оттам нататък, избраният неподходящ председател, това да се балансира като му се натрапи екип, който той не желае, като бъде търсен компромис в тази насока между него и общото събрание, според мен нарушава баланса наистина. Другото нещо според мен е общата теза, в която по предложение на 1/3 от съдиите, общото събрание решава въпроси от компетентността на председателя. Това пък съвсем някак си подменя тази възможност, която е дадена на председателя да прояви лидерство, да решава въпроси от неговата компетентност с една колективна отговорност, която на моменти би могла да бъде и колективна безотговорност, защото по едно решение ще има едно мнозинство, по друго - друго. Така едни плаващи мнозинства ще създадат възможност за леко хаотично управление на съдилищата. Все пак председателят в рамките на своите правомощия,

съвместно с екипа си трябва да може да носи наистина отговорност за това, което му е предоставено от закона като компетентност. Още един въпрос, който съм поставил и на предишния състав на ВСС. Според мен въпросът със случайното разпределение на делата, точно като отчитаме реалностите в съдебната система, реалностите в нейния публичен имидж, на този етап не може да бъде решен чисто технически, т.е със създаването на една съвършена система. Защото, какво се получава? Създаваме един продукт, който трябва да е достатъчно съвършен, за да не позволи на тези, които го употребяват, т.е административните ръководители по места, един вид да го манипулират, след това друг орган - ВСС, външни проверители трябва да проверят дали все пак това не се е случило. Според мен този подход е неефективен и трябва да се мисли в посока, но това че само като една идея, която трябва да се разработи в детайли, целият процес да се изведе на светло и в него може би, извън органите на съдебната власт, в един орган, в който да бъдат представени противоречивите интереси в правораздаването, имам предвид адвокатурата, прокуратурата, неправителствените организации ангажирани по темата, представителите на съдилищата, процеса да се случва в реално време с участието на всички тези фактори при баланс на противоречивите интереси, при прозрачна процедура в реално време. Това е моята идея. Предишният съдебен съвет, на който също предложих тази идея, ме повикаха и ми казаха: къде ти е законопроектът, къде са ти актовете за приложение, къде е приложимата европейска практика? Казах го на тях, казвам го и на вас - не за това ми плащат на мен, на мен ми плащат за друго. Това важи за всички нас - участниците в дискусиата, затова пак казвам - това е само една идея. Ако се вземе решение да се разработва, предполагам, че не само аз, но и друг може да е на среща с конкретни предложения и експертиза.

СЪДИЯ ЛОЗАН ПАНОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

Темата за самоуправлението между другото беше много дискуссионна и в Пловдив, ще видите протоколите, наистина важна тема.

СЪДИЯ АЛБЕНА БОТЕВА ОТ СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД:

В началото искам да кажа, че колеги от СРС изпратиха становище на линка на Министерството, така както е обявено, с подробно изложение на нашето мнение относно някои въпроси.

Първо ние считаме, че е изключително уместно да се разпишат подробни правила по начина, по който ще стане избора на членовете на

ВСС. Предвидено е, че това ще стане на общи събрания на магистрати от съответната професия. Ако си спомняте, много от вас са присъствали на такова делегатско събрание, което продължи близо 24 часа, на което около час и половина обсъждахме дали печата да е наранен или не, на което кандидатите за членове на ВСС започнаха да се изказват в късния след обяд. Гласуването започна късно през нощта, а второто гласуване беше някъде към 4.00 ч. Като се има предвид, че законопроекът предвижда да вземат участие всички магистрати от съответната професия, което ще отнеме съответно много време, ми се струва, че много по-удачно е предварително да се предвидят правилата, като това може да стане с препращащи норми или накратко да се предвиди.

На второ място, относно първоначалното назначаване на кандидатите за младши съдии. Струва ми се, че изключително неуместно е те да представят като условие за допустимост в конкурса препоръка от юристи. Ще се обоснова. Кажете ми еднаква по степен по значимост ли е, ако аз като съдия от СРС дам препоръка и даде препоръка г-н Панов - председател на ВКС или преподавател в СУ, или да речем познат на комисията, който също е изявен юрист. Никой действащ закон не предвижда даването на препоръка като условие за участие в конкурс и това ми се струва, че поставянето в изключително неравнопоставено положение кандидатите.

По повод изискването за представяне на есе, което толкова много се коментира. В становището има подробно изложение по този въпрос. Сега накратко ще кажа следното: Несъмнено есето може да се наизусти предварително, а несъмнено е, че есето може да подскаже на членовете на комисията, кой участва и кого имат пред себе си. Много държави предвиждат представянето на есе, препоръки, но това е предвидено в кандидат-студентските изпити. Във Великобритания много университети искат представяне на есе. Какво ще се значението на изложението на кандидата по някои въпроси, които несъмнено имат политически отенък?

Относно командироването. Несъмнено командироването като форма на кариерно израстване е неудачна. В становището сме обосновали, че предвиденият шестмесечен срок не е удачен, тъй като това не мотивира съдиите или прокурорите да бъдат командировани, т.е. защо, ако аз имам добра екипна работа, имам ниска висящност, защо ми трябва за 6 месеца да отида в горния съд и след 6 месеца да се върна на състав, който да речем е два пъти по-голям от моя и какво ще ме мотивира шест месеца аз да си

върша работата така усърдно горе, като знам, че ще се върна след 6 месеца. Несъмнено срок трябва да има, но той трябва да е предвиден да речем до връщане на кандидата или до обявяване на конкурс за съответното място.

СЪДИЯ АЛЕКСЕЙ ТРИФОНОВ ОТ САС:

Темата за командироването е наболял от години. Всички знаем, че това е незаконен начин за кариерно израстване. Това е лично мое мнение.

Аз мисля, че този въпрос, без да критикувам въобще това, което се предвижда като правна регламентация за в бъдеще, много бързо ще отпадне, както е било преди години, а именно, когато се движат конкурси и заемането на местата, никой няма да обръща внимание на нормите за командироването. Това е хубавото сега, че доколкото виждам, се облекчават поне конкурсите за повишаване и преместване, така че в този смисъл пак казвам, това е проблем. Много се дискутира по форумите, кой колко е командирован и колко не командирован, но според мен е важно кой колко работа върши, а не дали е командирован. Иначе съм съгласен с колежката, че много е тежка процедурата за командироването. За едни шест месеца аз мисля, че и г-н Панов ще го разбере това бързо, ако влезе в този смисъл законът, Вие ще трябва да събирате Пленума доста често. Това звучи много добре, но за шест месеца да се събира Пленума на Върховния съд. По-добре е да облекчим системата на израстване, както има такава идея в закона, и тогава никой няма да обръща, както преди години, никакво внимание на темата за командироването, която за съжаление стана болезнена.

СЪДИЯ ЛОЗАН ПАНОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

В законопроекта е предвидено за ВКС решението за командированото лице да се взема от Пленума на Върховния съд. Сто и десет съдии се събират и решават въпроса за командированото лице. Въпросът е, ако става дума за лице, което трябва да бъде командировано в наказателна колегия, гражданските съдии и търговските съдии, дали те имат тази обективна преценка, кое лице да бъде командировано, респективно и обратно. От тук става дума и за оперативност в крайна сметка в работата на един съд, но това беше тема дискутирана с колежите от ВКС.

СЪДИЯ МИЛЕНА ПАНЕВА ОТ САС:

Единственото, което искам да добавя към темата за командироването е, че този шестмесечен срок след изтичането, на който се предвижда според проекта връщане на командирования, не е удачен за решаване на проблема с командироването, който наистина стои. Виждам, че в законът е предвидено председателите на съдилищата да уведомяват ВСС за предстоящите за освобождаване места до септември следващата година. Не виждам какъв е проблемът пред възможността председателите на съдилищата да уведомяват ВСС за всяка свободна щатна бройка в момента, в който тя се освободи, а ВСС от своя страна да има ангажимента за своевременно организиране на конкурсите и провеждането им. Мисля, че това би било начинът, по който проблемът с командироването би бил решен, а този шестмесечен срок поставя сериозен проблем. Аз съм наказателен съдия и ние наказателните съдии знаем, че колкото и добра да е нашата воля, не винаги делата успяват да приключат за толкова кратко време. Не се знае, кога ще започне разглеждането на делото в срока на командироването на един човек. Възможно е колегата да бъде командирован от съд от друг град, след това връщането му ще предполага довършване на делата, които той е започнал да гледа. Неудобства, които ще произтекат и за самия съдия, а няма да бъдат благоприятни и за самите производства, за самите дела.

СЪДИЯ ТАТЯНА ГРОЗДАНОВА ОТ СОС, КОМАНДИРОВАНА В САС :

Съдия съм в Софийски окръжен съд, наказателно отделение, но съм командирована от малко по-кратко време, отколкото съдия Стойчев в САС. Също ще засегна темите за конкурсите и атестиранията, като човек участвал на три конкурса при различни правила и е обжалвал решение на конкурсната комисия. Преди да започна по този въпрос, бих искала да задам въпрос на министъра - Обсъждаме проектът, който е качен на сайта на министерството ?

(Министърът потвърждава.)

Като юрист, когато обсъждам един проект, чета мотивите му, в мотивите, които също са качени на сайта нямате никакви мотиви по въпроса за конкурсите, никакви. Аз не знам как Вие стигнахте до идеята да намалите примерно десетте процента за външно назначение. Ние нееднократно коментираме и ще кажа юридически неиздържано - ”и кучето гледало месаря, но не станало месар”. За да си съдия се изисква

опит, рутина, време да го натрупаш. При цялото ми уважение към всички други юристи, нямам нищо против, натрупали са стаж и знания, но трябва да научат как се пише съдебен акт, как се води дело и не може на ниво от окръжен съд нагоре, ако питате мен, идват от външен конкурс и да осъществяват контрол над районните съдилища и районните съдии, които са с 15, 20, 30 години стаж, при положение, че не са написали нито един акт.

Продължавам за конкурсите. Колегата от Районен съд София сподели въпроса за есетата. От проекта не ми стана много ясно, тези есета ще пишат ли колегите, които ще се явяват на външен конкурс? Освен това, гледам например в чл. 183, предполагам, че Вие просто проекта не сте го догледали докрай, какво пише. Има грешки, неясноти в нормите. Примерно параграф 108, с който се изменя чл. 183 гласи: „Когато е обявен конкурс, съответната комисия по атестирането и конкурсите определя петчленни конкурсни комисии за провеждане на конкурсите за обявените конкурси в районните и окръжните съдилища и в прокуратурата. Ама преди това казва, че 10% са навсякъде. Какво правим с конкурсите в апелативните, върховните, в административните? От чий състав се определят тези петчленни комисии?

По-нататък за есето няма да се спирам, но до устния етап се допускат само кандидатите, получили оценка не по-ниска от 4,50 на казусите и теста, т.е. есето няма никаква функция, освен да проверим дали е грамотен кандидата и правилно ли слага запетайките и да има нишан, който трябва да бъде оценен надлежно. Няма нещо, което беше поставено пред ВСС от съдия Лада Паунова в качеството ѝ на председател на комисия по външен конкурс, а именно: Каква трябва да бъде оценката, която да е получил един кандидат, за да приемем, че той не е просто грамотен правно, юридически, че има качеството и знанията и способностите да стане съдия, и да почне да правораздава от апелативно ниво? При 4,50 оценка ще бъде допуснат до устен изпит, след това при оценка 3,0 и като другите са скъсани, той става съдия във ВКС.

Не помня скорошния казус, но си спомням казуса, при който ми се обади зам. председател на ВКС, за да ме попита, дали имам информация, в този момент изпълнявах функции на зам. председател на Окръжен съд, дали кандидат ще встъпи при нас в Гражданско отделение или във ВКС. Аз се засмях. Познайте къде встъпи? Е, не е в Окръжен съд.

Има нещо, което мен лично много ме безпокои, че ние обсъждаме този проект, който дори не е депозиран пред Народното събрание. За сметка на това, в Народното събрание има два други проекта, колеги - единият е на ГЕРБ, а другият, не ги познавам поименно лицата, предполагам, че е проектът на АБВ. Защо го казвам? Защото там се коментират процентите. Тук намаляваме процента на до 10 и аз питам, кой ще вземе решението, колко процента 1, 2, 3, 4, 5? Там се заменят с до 20 % в двата проекта, гледах ги на сайта.

Продължавам по нататък с конкурсите, т.е. минимални изисквания, на какво трябва да отговаря този кандидат, за да заеме длъжността, ние нямаме. Моето лично становище, никого не ангажирам с него, е, използвам да кажа и професионалния си път. Аз съм започнала като следовател през 1991 г. при действие на Указ на единен следствен апарат. Там на петата година можеха да те повишат за добра работа - старши следовател. Мен ме повишаха на третата година. През 1995 г. станах следовател в Столичното следствие, равно на СГС, СОС и от 1995-1998 г. съм била ръководител на Районна следствена служба. През 1998 г. станах съдия и започнах от най-ниското ниво - съдия в РС Ихтиман. Там съм била 8 години и съм пътувала всеки ден от София до Ихтиман и обратно. В тези осем години съм била шест години председател на Районен съд. Не виждам нищо унизително, някой, който иска да стане съдия да тръгне от най-ниското ниво. Това го казвам и във връзка с конкурсите, защото мисля, че никой няма да оспори, че растежът в по-горно ниво, порастването, стимулирането на съдиите, на който и да е магистрат да работи, е на принципа на обърната фуния. Ние имаме широка основа, след това има стесняване на фунията и през тази фуния преминават някои. Какво прави законодателят - първо, вкарва външно назначение на всяко ниво, което е за повишение, т.е. стеснява гърловината за повишаване на магистратите. Ами на всяко обществено отношение може да се направи математически модел, колеги. Когато вие на всеки конкурс блъскате 10 или 20 % хора външни на системата, вие на следващия конкурс ще имате по-малко места, които отново ще запълните с външни хора на системата и още по-малко ще има възможност долните нива да растат. Не знам дали сте си направили труда, аз си направих труда да извадя щатната численост от отчетите, които са качени на сайта на ВСС за цялата 2014 година. И понеже тече събрание на апелативния район на САС, искам да ви кажа, че общият брой на съдиите ниво районен съд, окръжен и административни съдилища в страната е 2128 души по щат. От тях районни съдии в районните съдилища и окръжните съдилища на

района на Апелативен съд – София, са общо 620 съдии. Това е приблизително 29 % от всички съдии в България. От всички до ниво Апелативен съд, без ВКС - те не фигурират в този отчет.

Във връзка с конкурсите в проекта, който е направен отпада онова събеседване по неизвестни въпроси, но за сметка на това идва един конкурс по документи. Колеги, конкурсът чрез атестация не е новоизмислено нещо. Имаше го преди няколко мандата на ВСС. По силата на този конкурс от СОС се премести съдия от друг апелативен съдебен район, нищо лично към колегата, но тя и до ден днешен не се е вписала в колектива, не е разбрала съдебната практика в колектива и имаме проблеми с нея. Вие искате, когато се организират конкурсите, когато се обявят местата, първо да се преместят тези, които искат да се местят на съответното ниво. Извинявайте, София е притегателен център. На конкурса, който е проведен 2013 г., примерно за САС при свободни 5 места за повишение в Търговско отделение, единият от кандидатите е бил от друг Апелативен съд. Същото е и за Гражданско отделение, същото и за Наказателно отделение, но съответният кандидат се е отказал и не се е явил. По същия начин е конкурсът за Окръжните съдилища през 2013 г. В СГС е имало обявени 3 места за Търговска колегия, имало е кандидат от друг Окръжен съд. В наказателно отделение са били 8 места, двама кандидати от друг окръжен съд. В СРС, извинявайте работят 171 магистрати. Най-гениалните от тях няма да минат през цедката. Не искам да казвам, че ако вие тръгнете да местите на същото ниво магистрати, на мен ми мирише на лобизъм, защото прекрасно знаете, че в екипа си имате човек, който е командирован в СГС и ще се премести по тази разпоредба.

Искам да кажа, че когато се провеждаха конкурсите за повишаване и комисиите четяха шест акта и след това задаваха въпроси на кандидатите, които кандидатите нямаха идея къде могат да ги завъртят, пак имаше някаква, що годе възможност на нещо да се стъпи. Сега ще бъде конкурс по документи от комисия, която е от тази комисия по предложенията и конкурсите. Мисля, че така последно сте я формулирали, защото тази едногодишна комисия не фигурира в проекта Ви с едно и също наименование. Когато се стигне до атестиране, стои старата терминология. Има една функция на компютрите, сменя се, това може да го оправите.

Обтекаеми са критериите, по които Вие ще класирате и ще изберете най-добрите хора. Тук се включват организационни и обществени функции. Кои са организационните и кои обществените? Ние по принцип

не би трябвало да членуваме в такива организации. Някак си не мога да го разбера. Ще направя една връзка и с намаляване на определяне процента на натовареност, с оглед съобразяване организационни и обществени функции. Вижте, колеги, аз съм завършила магистратура. Никой не ми е намалил на мен процента, докато съм учила и съм се явявала на изпити на 100 %. Преподавател съм временен в НИП. Съобразявам си ангажиментите с работата, никой не ми намалява процентите. Ако някои иска да се занимава с обществена дейност, да бъде така любезен и добър, да си я съвмести със служебната, а не да натоварва колеги, за сметка на свои външни занимания. Не знам дали ще бъде подкрепена и дали съм крайна. Аз мисля, че човек трябва да преценява дали може да се нагърби с нещо и да си върши основното задължение. Основното задължение е да си магистрат съдия.

Ще кажа за атестирането, за да не бъде досадна на аудиторията. Тук вече мотиви има, публикувано. От тези мотиви обаче, аз съм така силно озадачена. Съдиите имаме една такава терминология - трябва да има единство между диспозитив и мотиви и когато има разлика между диспозитив и мотиви, не можем да изследваме каква е волята на съдебния състав, ние просто отменяме и връщаме за ново разглеждане от друг състав на съда. Защо го казвам това? Защото например в мотивите Ви, с които сте предложили изменение в Раздел IV „Атестиране и несменяемост” – страница 27 от мотивите, научаваме, че се въвежда гъвкав подход като остават открити възможности за оценяване при конкретна необходимост, например при заемане позиция в органите на съдебната власт, при която се изисква атестиране и др. В този смисъл е предвидено изменение на чл. 196 ЗСВ, съгласно което атестирането се провежда за придобиване на несменяемост, периодичност по отношение на магистратите заемащи длъжност по чл. 163, т. 2, т. 4 за колегите, т.е. без съдиите от ВКС до навършване на 61-годишна възраст, извънредно при необходимост по отношение на магистратите, заемащи длъжност по чл. 163, т. 1. Извинявайте, чл. 196 не е пипнат. Тук пише така: „Атестиране се провежда за придобиване на несменяемост, периодично на всеки четири години от последното атестиране до навършване 61-годишна възраст за всички.” Казвате по-нататък на същата тази стр. 27, че предложението законопроект предвижда съществени изменения в уредбата на отговорните за атестиране органи. Ключовата промяна в досегашния режим на атестиране се състои във въвеждането на централизирано атестиране от комисии по атестирането и конкурсите към съответните колегии”. Извинявайте, ама в

целия проект стоят помощните атестационни комисии. Искам да знам, каква е волята на Министерство на правосъдието? Комисията, която е за атестиране и конкурси, тя ли ще атестира или пак ще атестират помощни атестационни комисии? Ако помощни атестационни комисии ще атестират, как тези хора ще си свършат своите професионални задължения като магистрати? Малко ме подразни една терминология - за постоянен или непрекъснат мониторинг между две атестирания на работата магистратите. Да не говорим, че ме подразни и това, че ние не сме детска градина и в момента, в който мине атестацията на един магистрат, той спира да работи и след това като идва след четири години атестация и започвам изведнъж да работя. Това, което сме говорили с колеги от апелативния съд и от окръжния съд, член съм била на такава комисия, е - нямаме никаква нужда от тези помощни атестационни комисии. Като орган по атестирането да бъде така добър да отиде да провери и да атестира. Не да ни се връщат оценки - липсва това или онова. Като липсва, отидете и си го проверете. На мен ми плащат да съм съдия, а не да съм помощна атестационна комисия. Още повече, че имаше случай, при който помощната атестационна комисия на една колега от един съд в съдебния район на ОС София предложи задоволителна оценка, изведнъж комисията на ВСС каза, че не може магистрат с такава дълга практика да има задоволителна оценка. Ами защо не се съобразихте, може би тези колеги наистина са видели? Идете и вижте, за какво става въпрос. Да се чудим как да й крепим актовете.

Това важи и за етичните помощните комисии. Струва ми се, че след като се създават такива комисии, нали това е идеята, които да се занимават само с тази работа, не са необходими помощни, след като ще се командироваат колеги.

Мислете върху следния проблем. В момента не мога да цитирам с точност къде се намира, но казвате, че при нужда тези комисии могат да бъдат допълвани с други членове. Ама допълването с други членове всъщност е на принципа на избирането им с общи събрания. Да не стане така, че цялата магистратска общност по колегии на ВСС ще бъдем в едни непрестанни избори. Тези непрестанни избори ще бъдат едни непрестанни източници за разходи за съдебната система. Вие и до ден днешен не може да осигурите бюджети и да се разберете в Министерския съвет и с г-н Горанов, нищо че се раздават там по ведомствата другите едни европейски и други пари, но ние седим на едни и същи заплати. От къде ще обезпечим

тези събрания? Това, как сте го мислили? Хубаво, електронно правосъдие, добре. А събранията? Това са командировъчни. Казах колко е без ВКС общия брой на магистратите - 2128 и колко казахте - 110, говорим за 2238 магистрати. Къде ще ни съберете – НДК, първа зала, конгрес ли ще правим? Ако ще се формират общи събрания, които да решават тези въпроси, Вие трябва да мислите върху два основни проблема. Първият - предварително разработени правила, разписани в закона как се процедира на тези събрания. И второ - електронно гласуване от работно място. Само при тази хипотеза ние бихме могли да провеждаме тези събрания, иначе просто си зарязваме работата и страните да чакат, ние ще правим избори до дупка.

Накрая ще си позволя малко политическо изказване. Политическо в смисъл, както казах съм от 1991 г. магистрат, на мен ми писна да съм в реформа и да ме реформират. Искам да знам какво не ѝ е наред на съдебната система? Аз мога да кажа моето виждане. Съдебната система има проблем с някои хора от персоналния си състав, но този проблем би могъл да бъде разрешен, ако имаме механизми, по които това да стане. Мога да предложа да мислите по въпроса, защото такива системи в други системи, например МВР, съществуват. Може на някой да не му хареса това, което ще предложа, но не мислите ли, че когато някои влиза в системата трябва да мине психотест. Вместо да попълва декларации и да пише есета, какво му било виждането. Не мислите ли, че административните ръководители, които ние оплюваме, не може да се мисли процедура, по която като види, че някой колега има проблем, ама проблема не е, защото той има някакъв личен проблем и за това не е в състояние да напише или близките му са болни, а някакъв друг проблем, да може да иска извънредно атестиране и съответно, в МВР му викат реподбор, отново психотест. Аз не знам, някои от вас минавал ли е такова нещо. Аз съм минавала. Ще кажа какво е – първо решавате едни тестове половин ден от 8.00 часа до 12.00 часа за време и ви дърпат теста. Хвърлят ви теста, дърпат ви теста. След това ви пускат един час да почивате. През това време психолозите правят анализ на тестовете и след това почват да си говорите с психолога и накрая, без да знаете получавате едно заключение „годен” - „негоден”, „има нагласи корупционни” – „няма нагласи корупционни”. Това са предложенията, които мога да подхвърля да мислите, защото не е необходимо да откриваме за някои неща топлата вода.

По въпроса за атестирането, в проектите, които са качени на сайта на Народното събрание, има нещо резонно и аз предлагам да го обсъдите това и го предлагам и на аудиторията да чуе редакцията и да каже. Когато имаме новопостъпил магистрат, било от външен конкурс, младши съдия, прокурор и прочие, нека статута му за несменяемост да настъпи след пет години, нека има едно атестиране на този магистрат на третата година. Това е немски проект и има стенограма на сайта на ВСС от една среща с един баварец, и на петата годна да получи статут на несменяемост. От тук нататък след четири години ще получи периодична атестация, нека след още четири години получи периодична атестация и до тук. Ако иска да кандидатства за повишаване в орган на съдебната власт, ако иска повишаване в ранг на място, елате и го атестирайте става ли за тази работа. Ние през четири години масови си правим атестации и се казва, че се пише клишета, ами какво друго да се пише - клишета. Защото ние имаме също време, което ни е ценно.

Г-Н ХРИСТО ИВАНОВ – МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:

Благодаря за подробните бележки, за това, което казахте. Позволих си да се обърна за предложения за тази дискусия преди да сме внесли проекта в Народното събрание. За останалите проекти, вносителите да си мислят. Нашата цел беше на възможно най-ранен етап да чуем вашите мнения. Не вярвам това да е толкова лошо. Целта е да има централизирана атестационна комисия. Може някъде да има техническа грешка, съжалявам, ще се изчистят тези неща, както и другите, които отбелязахте.

За лобирането - имам и друг член на екипа, който е в Районен съд и съответно, ако преместим единия, другият ще пострада. Не се наемам да кажа,, че единия лобира повече от другия, не са ми това съображенията. Не казвам, че това е добро решение, но не е с оглед на персоната.

За психотеста - ние предлагаме първи етап на въвеждане на някаква подобна практика, имайки предвид, че на изхода от НИП, на младшите магистрати им се прави една оценка на техните нужди и възможности, която позволява, ако някои наистина има сериозен проблем, да бъде засечен, без обаче да въвеждаме на този етап един Институт по психология на МВР в съдебната власт, защото кажете, но не мисля, че съдебната власт е готова за това. В този смисъл, целта беше да почнем да въвеждаме някакъв такъв инструментариум, но да го направим на този етап помощно и като допълнителен инструмент, а не като нещо, което е решаващо за

кариерната съдба на един или друг магистрат, защото ни се струваше, че ще бъде твърде рязка интервенция. Ако има становище, че трябва да се вкарат психотестове от естеството, което Вие докарвате, да ги обсъждаме, не съм сигурен дали има готовност за това.

За до 10 % за външни конкурси, ВСС ще преценява, струва ми се, че това е потенциално до 10 означава и 0, т.е. достатъчно мека форма, която позволява гъвкавост.

СЪДИЯ ТАТЯНА ГРОЗДАНОВА ОТ СОС, КОМАДИРОВАНА В САСА:

Винаги се крие съмнението за лобиране, защото, ако се появи подходящият човек, ще бъдат 10 %. В другите проекти са до 20 %. Излиза, че винаги, разбирате ли, докъде ни докараха назначенията от тук и от там и факта, аз казах, проблемите са в персонален състав сред съдиите, но проблемите са и в политическата власт, която непрекъснато по различни начини лобира и си прокарва хора - своите хора, които да прокарват после техните интереси и ние се съмняваме, когато видим такива разпоредби. Просто кажете, окръжен, апелативен, ВКС няма да има външни конкурси, който иска да стане съдия да заповяда от районно ниво. Да почне като другите. Ето това е принципно и няма да има съмнения. След като минат размествания по нивата, всички ги пуснете за външен конкурс. Но колко ще дойдат юристи, които да отидат в РС Ихтиман? Как да мотивираме колегите от съдебен район Окръжен съд в София? Те дори не са в София. Знаете ли, че не им се плащат пътните от години насам и с този въпрос ВСС се занимава? Отговорът е - няма пари. Как нямате пари за 40 съдии, които плащат, за да ходят на работа, не е ли срамота това? Как да ги мотивираме? После ще говорите за интегритет. Какъв интегритет? За това казвам, че когато не са принципно ясно фиксирани нещата, тогава възникват съмненията за лобиране. Това стои и по въпроса, не знам дали сте погледнали един друг проект, предполагам на АБВ, там пък, не стига че външен конкурс до 20, колеги там се предвиждат до 20 % от местата, които са за повишаване, да ги резервираме за съдебните ни помощници. Освен ние магистратите да си ходим.

СЪДИЯ АЛБЕНА БОТЕВА ОТ СРС:

Само накратко искам на глас, тъй като от СРС колегите сме малко, да благодаря на колегата, че каза това, което ние си говорим. Който и да иска да дойде да работи в София, да дойде първо в СРС, да види за какво става

въпрос и после да израства кариерно. Първо, аз не го споменах това, за да не занимавам аудиторията, тъй като ми е пределно ясно, че касае много малко от нас и затова благодаря изрично на колегата и този проблем сега не я касае, а стои пред нас. Второ, не го споменах, защото ми е пределно ясно, че това няма да мине, защото се държи един такъв процент, в който така или иначе политиците искат да има една вратичка отворена, че ако стане нещо, да влязат направо от апелативен съд или пък от ВКС, най-добре, нали в системата. В законопроекта едно от нещата, които пропуснах е предвидено, в комисията да участват съдии с ранг например ВКС – това означава ли, че съдия от РС, който вече има ранг съдия от ВКС може да участва, да речем в комисията, която е за Апелативен съд, защото буквалното четене на текста означава точно това. Аз мисля, че това е техническа грешка, на която сме обърнали внимание, но вижте дали е така изобщо.

СЪДИЯ ЦВЕТА ЖЕЛЯЗКОВА ОТ СГС:

Дискусията навлезе в доста технически подробности – за проценти, за възнаграждения, за пътни, което съм съгласна с една част от тях. Но аз в момента искам да кажа принципното си становище за нещата, които ми харесват в законопроекта и смятам, че е в правилната посока да се работи. За мен е достижение и се надявам да се запази в този вид и дори в по-добър увеличаването и засилването на самоуправлението на съдийската общност. Аз подкрепям идеята, че основните проблеми, които касаят работата и организацията в съда трябва да се решават от съдиите на общи събрания. В този смисъл съм съгласна, че може би ще има проблеми, ще има дискусии, ще има несъгласни, но наличието на общо събрание, което да може да вземе решение по наболелите въпроси - кой да бъде командирован, как да бъдат разпределени съдиите между отделенията, кой евентуално да има по-ниска натовареност, дава възможност според мен да се отговаря на проблемите и по този начин да се намери най-вярното решение. Това не означава, че административните ръководители на съдилищата, т.е. председателите ще останат без работа или че ще им се изземат някакви съществени правомощия, защото според мен председателите на съдилищата наистина трябва да са първи между равни. Да не забравяме, че в момента, както съществува системата, наличието на административни правомощия – това кой съдия какъв състав да вземе, каква натовареност да вземе, дали да бъде разрешено командироването или не, е начин да се влияе върху независимостта на съдиите от съответния съд. Аз също

считам, че поредната декларация, която ще трябва да попълня, ще бъде ужасно досадно нещо, с риск да забравя нещо. Аз обаче не споделям теорията и тезата, че „хайде да създадем един допълнителен орган”, в случая, когато възложим допълнителни правомощия на Инспектората, който да проверява интегритета, почтеността и хубавите думи, които са използвани към мотивите на законопроекта, но тъй като този орган се намира в системата, аз мисля, че правилният подход е, когато имаме специализирана администрация, която се занимава конкретно с тези въпроси - да следи имущественото състояние, да отбелязва наличието на проблеми, както имаме Сметна палата, както имаме Комисия за конфликт на интереси, по-скоро изискванията ни трябва да са към тях и да са насочени и очакванията ни, те да изпълняват задълженията си, т.е. те да проверяват декларациите, те да правят проверки съответни по банкови сметки и т.н., така че, ако има някакви проблеми, те да бъдат регистрирани и да се вземат мерките. Аз не видях в момента и не разбрах, дали Инспекторатът ще има някакви допълнителни правомощия, ако наистина попълниш декларацията и той констатира например някаква разлика от 5 000 лв., и какво от това. От тук нататък пак „топката” ще се прехвърли към компетентните органи. Това, което мен ме притеснява като цяло е натоварването на Инспектората от една страна с нетипични функции и от друга страна аз в законопроекта като един пропуск бих отбелязала, че не видях да има финансова аргументация на законопроекта. Какво ще струва той във всичките си части? Възлагането на допълнителни функции на единадесет инспектори, съответно необходимостта да се назначат допълнителни експерти, съответно провеждането ежегодно, може да се наложи два пъти годишно ОС във всички съдилища, общо събрание на всички съдии. Аз не видях финансова разбивка на това какво ще струва за системата и съответно дали системата може да си позволи тези разходи. Без да съм против тези идеи, но все пак става в края на краищата въпрос за едни пари. Трябва да сме наясно какво ще постигнем, когато приемем законопроект, който обаче не е финансово обезпечен. Дали просто няма да имаме един, дори и прекрасен законопроект, който няма да получи съответната практическа реализация. По същия проблем е и възлагането на допълнителни функции във връзка с т.нар. социално, емоционално и интелектуално обгрижване на магистратите от страна на НИП. На мен ми харесаха мотивите. Споделям, че съдиите имат социален и културен живот, който трябва да се подкрепя. Въпросът ми е – как очакваме НИП в момента с капацитета, с който той разполага, да се справи с тази задача.

Ще бъдат назначени психолози и т.н., но аз практически не си го представям как ще стане и не виждам и визия, доколкото липсваше финансова обосновка, не знам точно как ще стане. Иначе съм съгласна, че и съдиите са хора и е необходимо да получават подкрепа през цялото време на кариерното си развитие. Един важен проблем, който не е засегнат, е възможността, не само общото събрание например да решава за намалено разпределение и намаляване натовареността на конкретни съдии, когато например имат да речем личен проблем, но и възможността изобщо системата да се „отвори“ и да използва максимално капацитета на обучените си кадри. Примера, който бих дала е основната част съдиите – жени, които излизат в отпуск по майчинство, с оглед съществуващата в момента уредба и изборът е един – или ползваш майчинството си една година или две години, колкото решиш или стоиш на работа с всички и се опитваш някак си да балансираш. В нормалните държави, към които ние се стремим да се насочим, е предвидена възможността съдиите при техен избор да заемат 1/2 щат със съответното намаляване на заплатата. По този начин се запазва капацитета на съдиите. Говорим в случай, че това може да се ползва при мъжете – съдии и съответно при някакви други обстоятелства, не само бременност и раждане. По този начин не се губи капацитетът на квалифицирани хора, системата максимално използва наличните кадри, не е необходимо непрекъснато да се обявяват бройки и хората да влизат в заместване, защото просто съдията е излязъл за две години в майчинство, при условие, че тя може да продължи да изпълнява, макар и с намалена натовареност, което се отразява, разбира се и на възнаграждението. Това е за сега. Благодаря Ви!

Г-Н ХРИСТО ИВАНОВ – МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:

Нямаме шанс да приемем нещо, което финансово не е обезпечено. Обещавам ви. Невъзможно е да приемем нещо, което е финансово необезпечено – гарантира го Влади Горанов. Така че нека да видим все пак какви текстове искаме да се изработят, ще има финансова обосновка, разбира се, ще се предвиди и допълнителен бюджет. В момента, от гледна точка на бюджетната рамка на това усилие, за което говорим, ще бъде създадена нова администрация или към Бюрото за превенция на корупцията или в рамките на съдебната власт. Общият обем работа е еднакъв, независимо от това дали тези човеко-часове ще бъдат финансирани в бюджета на Инспектората или в бюджета на Бюрото, сумарното бреме за държавата ще е еднакъв. Въпросът е, накъде ще бъдат

насочени тези пари. Не предвиждаме естествено да натоварваме единадесетте инспектори с тази работа просто така, защото тогава пък бюрото, което има едноличен ръководител, той съвсем луд ще стане човека – нали? Ясно е, че тази работа, първо що се отнася до първоначалната проверка за съответствие на тези декларации и каквато практика има, успешно работят в много страни, ще се прави от софтуер автоматично, който индикира там, където има някакви разлики. По-късно тези разлики се анализират. Ако става дума за пропуск, последиците са едни, ако става дума за индикация за непочтено поведение, последиците са други. Така че тези неща не са някакви „изсмукани от пръстите фантасмагории”. Има работещи модели в Полша, в Белгия, в Румъния. Този бюджет ние ще го обосноваваме, ако се постигне все пак консенсус, че е по-добре да бъде в съдебната власт – тези проверки да стават именно, за да не се превръща това във втора „Комисия Златанов”. Имаме негативен опит. Освен това, имаме негативен опит с това, че просто проверките, освен чисто за формално съответствие с наличните данни, които се правят от Сметната палата, по-надолу не се слиза в някакъв анализ. Трябва да се прави това.

Г-Н МИХАИЛ КОЖАРЕВ - ЧЛЕН НА ВСС:

Здравейте на всички. Обсъждаме проект на ЗИДЗСВ, но според мен обсъждането ни е в контекста на бъдещите евентуално приети промени в Конституцията, защото това, което виждам в закона и в проекта за закон, при всички положения ще трябва да отговаря на това, което се предвижда като промени в Конституцията от това Народно събрание. Аз изразявам, без повече да се произнасям по въпроса абсолютни резерви, че това Народно събрание може да измени Конституцията в частта ѝ за съдебната власт и затова по-нататък, като се изказвам за евентуалните промени в този закон, ще го правя под това условие. Считам, че всички ние искаме да има реформа, всички ние сме стремим към нея, защото всеки иска по някакъв начин и в работата и в живота да бъде по-добре, включително и в органите на съдебната власт. Аз мисля, че този закон така, както се предлага като проект не решава изцяло проблемите на съдебната власт и повече от това, не решава въпросите на обществото, което има други очаквания. Очакванията само за реорганизация в дейността на управлението на съдебната власт и самоуправлението на съдиите, респективно на управлението в прокуратурата и следствието, според мен няма да задоволят обществото, защото то очаква друго. Мисля си, и това са го казали други преди мен, че би трябвало да има повече промени в

процесуалните закони, насочени към повишаване ефективността и ефикасността в областта на правораздаването. В този закон нищо не е спомената по тази тема и в частност, тъй като са преплетени нещата, имаме проблеми досега, непрекъснати проблеми, свързани със срочността. Всички вие знаете какво се случва, заради забавянията на делата. Според мен, огромната част от тях е по обективни причини. Обществото забрави или не иска да знае, че България е на трето място в Европа по срочност в гражданското, административното и търговското правораздаване, но, въпреки това, проблеми има и понякога те се експонират повече от колкото трябва. Тук, наскоро в едно заседание на ВСС, аз предложих да се помисли по въпроса за диференциране на сроковете по различните групи дела по отношение на тяхното решаване, тъй като определянето на един законоустановен срок, не е винаги в съгласие с обстоятелствата по делото и с възможностите за неговото бързо решаване.

Спирам се обаче на нещо повече от това, нещо което според мен е изначално важно. Това, че в точно този проект на ЗИДЗСВ ВСС ще бъде непостоянно действащ орган и това, че не са решени всички въпроси, свързани с възможността тези членове на съвета, които не са прокурори, съдии, следователи да упражняват професията си и по нататъшните въпроси дали те няма да бъдат в конфликт на интереси, е отделна тема.

Спирам се обаче на по-важната тема, свързана с изменението на чл. 218, ал. 2 ЗСВ, така както е предложено. То е, защото ние имахме желание да уеднаквим начина на заплащане в системата на съдебната власт, заедно с останалите власти в страната. Базата за определяне на заплатите в Народното събрание и Изпълнителната власт е средната работна заплата в обществената или в публичния сектор, която включва заплатите, които се определят от държавния бюджет, респективно бюджетите на общините и заплатите в държавните търговски дружества. До сега, съгласно разпоредбата на чл. 218, ал. 2 ЗСВ, заплатите в системата на съдебната власт се определят само от бюджетната сфера, което не включва заплатите в държавните търговски дружества и затова винаги тя е около 100 лв. по-ниска от средна заплата за тримесечие. Сега се предлага изменение, за което този състав на ВСС предложи още през 2013 г. в началото да бъде изменена разпоредбата, но виждам, че има нещо, което за мене е смущаващо, а то е, че заплатите ще се актуализират според най-ниските нива, а оттам и на всички останали според промяната, която на всяко тримесечие настъпва според статистиката на Националния статистически

институт. Това крие опасност заплатите и да намаляват. Мисля, че по отношение редовите магистрати, а и не само редовите, този въпрос трябва да бъде избегнат и има начин за неговото разрешаване.

В този проект, уважаеми колеги, аз не намерих нито едно изменение на разпоредбите по чл. 361 и следващите, свързани с бюджета на съдебната власт. И тъй, като казах, че условно този проект ще бъде обсъждан във връзка с измененията на Конституцията, а пък Конституцията предвижда управлението на недвижимите имоти на съдебната власт да премине в самата съдебна власт – ВСС, то според мен е много необходимо да се засегне този въпрос по отношение на бюджета. Аз съм твърдял неколkokратно и продължавам да твърдя, че само на хартия съдебния бюджет е независим и самостоятелен. Това изобщо не е вярно и този, който се занимава повече с тази работа или се докосне до нея го разбира бързо. Това, което се случва в нашата държава по отношение на съдебния бюджет към този момент до сега, е една перфидна форма на натиск срещу съдебната власт, упражнен от изпълнителната власт. Бюджетът на съдебната власт в повечето случаи, да не кажа 99 % като разходна част, а и също като приходна част, се определя от постановление на Министерския съвет и от указание на Министерство на финансите. Нормите на ЗСВ, респективно сегашните постановки, редакцията в Конституцията, са само на хартия, затова аз смята, че е необходимо преди всичко да се постави акцент върху приходната част на съдебния бюджети, тъй като, ако управлението на съдебните сгради премине в ръцете на съдебната власт, а не в Министерство на правосъдието, както е досега, то следва и съответните приходи, които в момента постъпват в Министерство на правосъдието, например приходите от таксите на съдиите по вписванията и от таксите на държавните съдебни изпълнители, да бъдат приходи по бюджета на съдебната власт. Тогава ще има смисъл и ще има повече средства за управление на тези сгради. За сега това е така, за да може Министерство на правосъдието да получава тези приходи, за да поддържа тези сгради по отношение на строителство и основен ремонт. Отделно от това трябва да се каже, че в закона трябва да намери място по-добро и изобщо регламентиране на въпроса с приходите, които съдебната власт получава чрез НАП. От една статистика и анализ на самата НАП беше установено, че към момента има за няколко години несъбрани от тях над 500 000 000 лв. Това е повече от едногодишния бюджет на съдебната власт за цялата страна и няма достатъчно добър механизъм, който да позволи НАП да събира тези вземания. Същото важи и по отношение и на

изменение в други закони, например ДОПК, където не се признават съответните вземания на съдебната власт за публични държавни вземания, за частни и върху тях се начислява ДДС. Това е твърде смехотворно, защото един съдебен орган трябва да плаща на друг държавна такса, респективно с ДДС, за да се изпълни едно съдебно решение в частта за разноските. Затова аз мисля, че е необходимо да се обърне внимание изключително много върху този законопроект, върху тези проблеми, а така също и да помоля да помислите за онова решение на ВСС - наскоро беше прието, да се предвиди заплащане на разноските на магистратите, които пътуват от населеното място, където живеят до населеното място, където работят, защото този въпрос до сега не е уреден законодателно, а вместо това, в ежегодния бюджет и тези разноски за съответната година са забранени за изплащане от бюджета на съдебната власт. Т.е, ако не са забранени със закон, бюджетът на съдебната власт ще ги изплаща. Така че трябва да се помисли и по този въпрос и по най-важния въпрос, който е и между другото и предмет на разглеждане в Конституционния съд, а именно, тази държавна субсидия, която обезпечава работата на съдебната власт, защото всяка година субсидията намалява, всяка година разходите се увеличават и то по обективни причини, а субсидията намалява. След като тя намалява, няма нито една законова гаранция, имаше такава, но тя беше отменена - че недостатъчността в приходната част на съдебния бюджет се компенсира от държавата. Това нещо, вие всички знаете, в закона за бюджета за тази година беше забранено, изцяло забранено. За това смятам, че този въпрос трябва да намери много сериозно разрешение и то мащабно разрешение в ЗСВ за в бъдеще.

Направи ми впечатление, че по отношение на дисциплинарните производства давността е десетгодишна и след налагане на наказанието трябва да минат пет години, за да бъде то заличено. Помислих си, че за някои магистрат може да се окаже твърде много този срок за едно дребно нарушение и той няма да може да расте кариерно. Дали не трябва да се помисли за намаляване на този срок. Твърде много е. Имам чувството, че така сме се „хвърли ли“ изцяло в (не знам дали е точно такъв) румънския модел. Но така повтаряме много често какво се случва там и ни се иска да приличаме на тях в много отношения, но според мен няма как да се случи. В България вие всички знаете, че много години, в много общества, които са живеели в едно или друго време, сме минавали през крайности - през 50-те години и т.н. Така че и сега не бива да преминаваме в крайности и аз подкрепям колежката Незабравка Стоева, която каза, че трябва малко да се

помисли повече, да не се бърза толкова много. Няма нищо лошо да се обсъждат законопроекти. Има твърде много други неща в този проект, които поради липса на време не мога в момента да ги изтъкна, но ми се стори, че това е едно от най-важните неща, свързано с бюджета и за това си позволих да говоря за тези проблеми.

СЪДИЯ ЛОЗАН ПАНОВ - ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

Г-н Кожарев, много Ви благодаря за предложенията за бюджета. Ние всички ще ги възприемем, ще ги дискутираме по-подробно и ще ги включим в проекта, разбира се и срока за реабилитация ще го коментираме.

СЪДИЯ ФИЛИП ВЛАДИМИРОВ - ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СОС:

Вземам повод от думите на г-н Кожарев, особено за съдиите, които работят в Софийски съдебен окръг, е много важно да се реши проблемът във връзка със заплащането на пътните разноски, тъй като това е основно перо, което те всеки месец инкасира от своите заплати, за да упражнят правото си на труд. Този проблем е от 2009 година висящ във ВСС, доколкото г-н Кожарев каза, съществува законова забрана да се правят такива разходи, но повярвайте ми, много трудно е да мотивираш хора, които иначе работят прекрасно и са утвърдени специалисти, да продължават да го правят и един от мотивите им за преместване посока гр. София, респективно районен или градски съд, е това желание и тази невъзможност те да правят това. С години отнасят по 300-400 лева от заплатата си, за да пътуват, така че, ако това изменение бъде направено, ще бъде много добре за съдиите от нашия съдебен район.

Във връзка с предложението законопроект, сондирахме мнение с колегите, определени от нашия съд, че по-скоро бихме могли да говорим за нов закон направо, защото толкова всеобхватни и големи са тези промени, така че трудно човек би могъл да се ориентира с буквички и алинеи и т.н. към основни текстове, които вече съществуват в закона. Но това е въпрос вече на законодателна инициатива и решение за законодателя.

Искам да отбележа § 4 - визира директно сезиране от съда на Конституционния съд по определен въпрос. Това за нас означава ли, че всеки един съд в България би отправил питане до Конституционния съд, когато намери, че е налице противоконституционност на разпоредба на съответния закон, който той трябва да приложи? В § 7 - относно участието

на адвокати, виждам, че в чл. 18, ал. 1, т. 5 от ЗСВ текста не е променен и понастоящем съществува забрана, избран член на ВСС да упражнява свободна професия, докато в § 22 чл. 30, ал. 6 от Закона в предложението се предвижда възможност останалите, т.е. избрани членове на ВСС да продължат да упражняват професията си. Тук и преждеговорящия г-н Кожарев констатира, че може би ще има конфликт на интереси, защото всеки от нас може да си представи на банката да му бъде адвокат, който следващия ден да решава за неговото кариерно израстване или да решава други въпроси, които касаят персонално съответния магистрат.

По отношение на разкриване на териториалните отделения към съответния районен съд, не ни е ясно как, на какъв принцип, за какъв период ще бъде това разкриване, с каква администрация и къде ще се разполага. Софийски окръжен съд има 9 районни съдилища в малки населени места и достатъчно покрива съдебната карта за неговия съдебен район, така че разкриването на отделни такива териториални отделения, трудно бихме възприели като принцип и начин на организация на работата на това съответно отделение. В чл. 30, ал. 2 § 23 предвижда индивидуален план за професионално развитие, който ще съществува наред с кадровото досие на магистрата. Кой ще има задължение да го съставя този индивидуален план, какво ще е отношението му към кариерното израстване на магистрата и правната му роля за значението му и ролята в битността му на магистрат? В § 23 от проектозакона чл. 30, ал. 4 използва за мен едни много разтегливи и лишени от съдържание понятия като „социални умения и нагласи, относими към успешното справяне с работата.” Този текст се инкорпорира и в § 107 по отношение на младшите магистрати. Може би е продиктувано от някаква конкретна нужда, но „социални умения и нагласи, относими към успешно справяне с работата”, някак си за нас юристите е трудно обяснимо откъм съдържание понятие.

В § 26 чл. 34, ал. 3 е предвидена възможност ВСС, когато не възприема дадено предложение на вносител, да се произнесе с допълващо решение. Какво ще съдържа това решение, кога ще се изготвя то и в какви срокове, няма яснота по този въпрос.

По отношение на конституиране на трите комисии към ВСС, съгласно § 29, струва ми се, че мандатът им на работа е твърде кратък, за да могат те първо да се научат със спецификата на работа в съответната комисия, да се сработят с членовете на съвета в съответните колегии, и в крайна сметка да решат своите социални, битови и семейни проблеми,

защото този срок, съгласете се – колеги от провинцията да дойдат в София, да зарежат семействата си или пък да тръгнат с тях в София и да се връщат след една година, при този кратък мандат, ми се струва твърде неразумно.

§ 31- чл. 38, може би така го възприемам аз и колегите, с които го обсъждахме, за предложенията за избор на председател на съответните районни и окръжни съдилища, ако се касае за съдилища от конкретен апелативен район, окръжен съд да кажем, това означава ли, че всички съдии от окръжните съдилища в апелативния район трябва да участват съвместно с колегите от апелативен съд, защото в крайна сметка управлението на съда във Видин, с извинение на колегите, които присъстват, нищо лично или в Кюстендил, не касае пряко нас, да кажем съдиите от Софийски окръжен съд, по-скоро от съответния съд, може би трябва да бъде по-конкретно, за да има яснота по начина на конституиране на тези събрания.

§ 47 - чл. 65а е за провеждането на общо събрание на всички съдии. Колежката Грозданова постави въпроса за гласуването по електронен път. Чисто практически, макар идеята да е много демократична, чисто практически, понеже имам опит, все ще се намери някой колега, който да мърмори и да каже, че в дните, когато ще се провежда това събрание, той трябва да бъде дежурен и защо той трябва да бъде дежурен, след като иска да си упражни правото на участие в общото събрание. Това го казвам от личен опит в работата ми като административен ръководител.

В § 49 - чл. 68 не е предвидена обвързаност на съдебния заседател с постоянния му и настоящ адрес. В ал. 2 на чл. 68 е предвидено юридически лица с нестопанска цел да предлагат кандидати. Аз се питам, след като той има правото да подаде документи, защо трябва да се затвърждава легитимацията му чрез предложение от страна на юридическо лице с нестопанска цел. Твърде много формалности откъм необходими документи се предвиждат за кандидатите за съдебни заседатели. Повярвайте ми, в един съд от нашия съдебен район, който е с население от около 25 000 жители, последната сесия на Общинския съвет бяха излъчени само 5 или 6 съдебни заседатели. Формализма за представяне на документи, за мотивационно писмо и т.н., според мен ще утежни още повече процедурата и ще отблъсне хората да участват в съдебните състави в качеството им на съдебни заседатели.

По отношение на правомощията на общото събрание да одобрява предложенията на председателя за назначаване на неговите заместници, нямаме възражения, но във връзка с натовареността, трудно е да си помисля, че всеки един колега, който работи редови съдия, вярвайте ми, преди не съм се интересувал от обема, естеството на работа на административния ръководител в съда, в който съм работил, и трудно бихме могли да разчитаме на една справедлива и обективна оценка на колегите, не че не желаят да го сторят, просто те нямат базата да преценят каква работа има административния ръководител на съответния съд, за да определят справедлив за него процент на натовареност.

Видях в § 54, които са инкорпорирани, след това и са възприети в § 57, § 60, § 61, фиксирана е една дата 31 януари за изготвяне на годишни доклади от председателите от съответните нива на съдилищата, които няма как тази дата да се спазва от всички, при положение, че трябва да се обобщят докладите на колегите от долните инстанции, в смисъл тази дата е възприета като крайна за представяне на доклади на председател на районен, окръжен и апелативен съд, така че в рамките на един месец не може да се случи това нещо, просто може би трябва да има календарно отношение – отлагане на докладите на горестоящите председатели.

В § 102 - чл. 175б, ал. 2, т. 7 е фиксирана една разпоредба, която предвижда да се декларира друг частен интерес по конкретен повод, която води до облага от материален и нематериален характер. Струва ми се, че този текст е твърде общ и лишен от конкретика и създава усещане за нас, че при най-малката непрецизност може да бъде налице основание за търсене на някаква отговорност. Може би в идеята си да уредите изчерпателно хипотезите, сте вкарали такава възможност за някакви остатъчни други случаи, но много трудно ще се ориентира човек какво се има предвид. Може би сте били водени от съображения пак по конкретни поводи, но за нас е трудно да се ориентираме в конкретиката и съдържанието на това понятие.

По отношение на препоръките, които искате към кандидатите за младши магистрати – има вероятност, ако съответният магистрат не може да се снабди с такава препоръка да провали своето участие в конкурса и считам, че може би идваме до съображения за познанство, за близост с определен съдия, магистрат и т.н., за да се снабдим с такива препоръки.

§ 113 предвижда административните ръководители, т.е. председателите на съдилища да планират свободните длъжности, които се очаква да бъдат освободени към 30 септември. Освен хипотеза на пенсиониране като вероятно бъдещо събитие, аз не виждам друга възможност да се планира по този начин свободната бройка или ако излезе по майчинство, в смисъл, че тя се освобождава временно.

Срокът на командироване го уточнихме.

В § 158 предполагам, че е допусната някаква техническа грешка, защото е оставено понятието „административен ръководител”, а в текста се заличава то и се замества с председател на съд, ръководител на прокуратурата.

Много интересно и буди любопитство фактът за организацията на стажа на стажант-юристите и обявяването на техните места, както и провеждането на конкурс за заемането им. Аз мисля, че генезиса на проблема е на политиката на висшето образование в областта на специалността Право, защото трудно е да се организира работата на стажанти, които по-голямата си част са ангажирани на друго място, идват и молят за подписи от колегите, които и без това имат достатъчно работа като магистрати, а пък натоварването с един такъв стаж и ангажимент по провеждането на стажа, мисля, че не е панацеята. Генезисът е, както казах, в политиката на висшето образование.

Г-Н ХРИСТО ИВАНОВ - МИНИСТЪР ПРАВОСЪДИЕТО:

За индивидуалните планове за развитие, използвали сме понятия, които по необходимост ще трябва в практиката в НИП да се дефинират. Именно с оглед на това, че това е НИП, сме сигурни, че това изпълване с тяхното съдържание ще става с достатъчно смисъл и това са норми, които сме заемали специално от практиката във Франция по подбор и кариерно развитие на магистрати. По същия начин е с това прословуто есе. Пак пояснявам, идеята на есето е да няма собствена тежест при оценяването, а просто да служи като помощен материал за комисията, която провежда събеседването, така че да може да погледне един писмен текст, да се ориентира в начина на мислене на кандидата по въпрос, който е еднакъв за всички. В момента комисията може да прецени да постави въпрос за мотивацията на вас, а на мен да не го постави. Да постави на нас двамата различни въпроси за нашата мотивация, за нашите нагласи и т.н. Когато има един за всички въпрос, който позволява, вижте грамотността, може да

ни се струва смешно, но това също е проблем понякога, няма какво да си кривим душата, възможността да се аргументират тези. Това не е толкова излишно за някой, който кандидатства да стане магистрат. При положение, че няма собствена тежест в оценяването, а просто информира в по-голяма степен провеждането на събеседването, струва ми се, че наистина твърде много чувствителност проявяваме към това нещо. Но това е само моето мнение.

Прав сте за мандата от една година на комисиите. Това е въпрос, който трябва да се дискутира. Наистина от една гледна точка е въпрос за възможност да навлизат колегите в това, което се очаква от тях, от друга страна откъсването от работата, което е проблем. Да, наистина е въпрос за дискусия. Идеята е да има постоянна администрация, която да има добре разработени методики по всяка една от областите, в които ще има комисии, ще могат да въвеждат с обучение колегите, които ще работят. Това е практиката в много юрисдикции, от които сме сравнявали и заемали идеи. Искам да използвам повода да кажа нещо, което не можах да коментирам в предишно изказване. Идеята е да се избират по-големи листи от потенциални кандидати, така че в зависимост от необходимостта в съответната година, ВСС да може да преценява колко души да бъдат привлечени за работа в тази комисия. Ще има години, в които има повече атестирания, отколкото други, но не става дума, че всеки път, когато трябва да се избере комисия с по-голям състав, ще се свиква общо събрание.

Електронното гласуване. Тъй като към този момент тази възможност не е факт и докато се разработи този софтуер, ние сме предвидили като базово правило присъственото гласуване на общите събрания, а вече общото събрание да може да реши, когато има софтуер и го одобри, да се премине към електронно гласуване, но това да е решение на самите съдии. Струва ми се, че малко повече се плашим, отколкото е необходимо както от разходите, свързани с общите събрания, така и от самата му логистика. Имаме зала „Армеец”, в нея всички могат да се съберат, а това, че някой може да бъде дежурен и няма да вземе участие, същото е при всички гласувания – някой не участва и не присъства, не ми се струва, че чак толкова ще възникне проблем.

Благодаря за забележките по въпроса със съдебните заседатели. Разбира се, ние сме се ръководили от представата за малко по-големи населени места, където пък има една анонимност, има едно усещане, че

този институт е умрял. Фактически, като се говори с хора извън професионалната среда, особено тези, които предлагат да се премине към пряк избор на съдии, в повечето случаи тези граждани дори не знаят, че има съдебни заседатели в България, които всъщност са форма на участие на гражданите. От тази гледна точка сме се опитали да направим малко по-публичен процес. Може би наистина трябва да се помисли за някаква по-голяма гъвкавост. Ако идеята за препоръка, която е свързана с това, което отбелязахте за стажа и промените, които правим смущава колегите, разбира се, ще я преосмислим. Идеята е, наистина да направим стажовете сериозни, като главния инструмент, който предвиждаме за това е постепенното превръщане на практико-теоретичния изпит в реално сериозен инструмент и цедка. Статистиката е, че за миналата година са се явили 2000 души, под 1 % неуспешно са го положили. Очевидно е, че това не е сериозен филтър, по който държавата да проверява уменията на кандидатите да практикуват юридическата професия. Стажовете сме предвидили да се карат на едно място, а не да се минава, както до сега, на много места, и сме предвидили, че това ще породви конкуренция, много хора ще искат да дойдат в съда, което означава, че съдът ще може да избира тези, които са най-мотивирани и най-подготвени, така че да са полезни за самия съд, което предположи въвеждането на такъв конкурсен елемент. Това, което предвиждаме, разбира се са само рамкови разпоредби. В това отношение Министерството има готовност, ако се възприемат тези разпоредби, с финансиране по колективна програма „Добро управление” да работим по такива примерни пилотни проекти за стажантски програми, по които да се разработят съответните обучителни материали, да се идентифицират дейности, които стажантите биха могли да изпълняват и да са от полза на съдиите и те да могат да бъдат подготвени за това, така че да бъде, така да се каже взаимноизгодно това сътрудничество. Оттам, ако човек е минал през съда и неговия съдия-патрон му е дал препоръка, тя ще има една тежест. Ако по някакъв начин познава даден съдия и е успял да го прилъже да му даде препоръка, без тази препоръка да може да бъде по някакъв начин свързана с тяхна съвместна дейност и познанство, може би това ще му изиграе лоша услуга, но пак казвам, готови сме да го преосмислим това нещо. Напълно възприемам забележката Ви за докладите, че трябва да бъдат съобразени датите.

СЪДИЯ ЕЛЕНА НИКОЛОВА–ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОС ПЕРНИК:

Заявявам, че се присъединявам почти на 90 % към всички изказвания преди мен по отношение на промените, които се предлагат. Аз взех повод от думите на г-н Кожарев, относно управление имуществом на съдебната власт. Ще изходя наистина от частен случай – Съдебната палата в гр. Перник, за която на повечето от присъстващите в залата е известна одисеята с 5-годишното, да не кажа почти шест - от 2009 до декември 2014 година, строителство – спирано, замразявано. Само който не е бил административен ръководител и не е управлявал сграда на съдебната власт, няма да знае колко е трудно да се поддържа една сграда и когато е на двойно финансиране. Не зная кога и по какви точно съображения сградния фонд беше прехвърлен от управлението на ВСС към Министерство на правосъдието, но станели дума за искане за пари за ремонти, веднага възниква спорът текущ ли е ремонта, т.е. да се финансира от ВСС, или е основен ремонт. Не видях, може би е мой пропусък, защото е много обемен проектозакон с мотивите, не видях промяна на чл. 388 от ЗСВ - да се предлага, макар че в анкетния лист на временната комисия на ВСС има поставен въпрос „одобряваме ли управлението на имуществом на съдебната власт”. Аз лично изразявам своето становище, че управлението на сградния фонд трябва да бъде предоставено на ВСС и той да бъде единственият финансиращ орган за всички дейности. Срам ме е да кажа, че при 5-годишно строителство сградата на Съдебната палата в Перник остана на три етажа, с дограма от винкели, които са поставени 80-те години, новата част и едната част, която ние поради ремонтни дейности преди това бяхме успели да направим. Никакви писания до МП, не говоря г-н Иванов за сега, но това е време преди Вас, за енергийна ефективност, за архитектурно-естетически вид, не само, че не получих отговор, но и нищо не можа да се направи. Проектът бил само за надстрояване, което реално не беше така, защото се започна от мазето. Моля, да ме извините за частния случай, но този проблем стои във всички сгради, които са по-отдавна строени. Изкопа се яма в мазето, възстановиха се донякъде архивите, след което се приключи надстрояването, изграждаха се противоземетръсни шайби и сега половината от помещенията, които не се засегнаха от строителните дейности и преустройството са обновени, за другите, които се нуждаят от ремонт, ние сега трябва да искаме средства от ВСС, защото се касае за текущ ремонт. Затова, моето становище е, че категорично дали ще е Министерство на правосъдието, дали ще е ВСС, не мога да предложа вариант, но сградния фонд изцяло трябва да се управлява от един орган. Правят междуведомствени комисии при

предишния състав на ВСС във връзка с искане за преустройство на сервизни помещения за достъп на хора с увреждания, прави се междуведомствена комисия и започва спора, ще се бутат ли стени и дали е основен или текущ ремонт. На мен лично ми е унижително такова отношение. Възложено ми е стопанисване на сградата, но просто е тегоба за всеки административен ръководител, който стопанисва съдебна сграда по заповед на министъра.

За да не се повтарям с всички останали, споделям възраженията на колегите. Аз съм в края на кариерата си, унижително и обидно е да бъдем третирани по начина, по който сме третирани, включително и чрез някои постолати и предложения в ЗСВ.

Последното, което казвам е също частен случай, но касае комисията по чл. 401 от ЗСВ за утвърждаване списъците на вещите лица – тромава, тежка комисия – 9 човека. Това са председатели на административен съд, окръжен съд, окръжен прокурор, председател на апелативен съд или негов заместник, апелативен прокурор, плюс специализираните звена. Как се събират 9 човека в един ден да си синхронизират действията, за да си свърши работа тази комисия? Много е тромава системата, ние сме го направили и като предложение и във връзка с изменението на Наредбата за вещите лица и Наредбата за съдебните преводачи. Просто това е един малък детайл. Не виждам чл. 401 от ЗСВ, едва ли има колега председател на окръжен съд, който е водещ в тази дейност, да не сподели разбирането ми за тази тромава и тежка комисия.

Г-Н ХРИСТО ИВАНОВ - МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИТО:

Съгласен съм с това, което казахте за сградния фонд. Винаги съм казвал, че общо взето Министерството е управлявало сградите, както се управлява чужд имот, и това не е добър модел, поради което Министерството подкрепя, знаете има такова предложение за изменение в Конституцията, то само по силата на Конституцията може да се случи, да се прехвърли тази дейност към ВСС. Има и контрааргумент на това нещо, но е въпрос на дискусии.

СЪДИЯ СИМЕОН ГЮРОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РС ПИРДОП:

Колеги, няма да отнемам много време. Искам да обърна внимание на един нов член - 193а, който гласи буквално следното: „съдии, прокурори и следователи с увреждания, както и съдии, прокурори и следователи и

членове на семейството им с увреждане се преместват по тяхно искане с решение на съответната колегия на ВСС, когато е налице такова предписание на здравните органи в 30-дневен срок от подаване на предписанието, като органа по назначаването е задължен да изпълни предписанието”. Въпросът ми е следния: Всички знаем, че уврежданията са физически и ментални. При и по повод възложената и изпълнявана работа ли ще бъде преместван такъв колега или когато той е заел тази длъжност, с тези увреждания, т.е. получени преди работата, ще бъде изпълнявано това предписание, тъй като знаем, че по Закона за здравето и Закона за лечебните заведения има срок за обжалване и т.н.?

Г-Н ХРИСТО ИВАНОВ- МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:

Някои от уврежданията пораждаат несъвместимост, така че очевидно ги изключваме. Идеята тук е, че има такива случаи, по-скоро по изключение, когато има хора, които имат специални нужди. Имаше коментари в Пловдив по този въпрос, колегите се противопоставиха на последното изречение, което предвижда обвързана компетентност, така че ще го преосмислим това нещо.

СЪДИЯ ЛОЗАН ПАНОВ - ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

Наистина в Пловдив стана дума за този текст, тъй като става дума за непровеждане на конкурс и за възможността да се използва този институт и да заобикаля провеждането на конкурс като цяло, защото само в някои градове има определени видове лечебни заведения, така че и колегите в Пловдив изказаха своите опасения от тази норма.

Колеги, ако нямате други въпроси, това, което вие коментирахте, беше тема на коментари и в Пловдив. Продължаваме нататък по апелативните райони. Искам да благодаря на Министъра на правосъдието за участието, за това, че всяка една от темите беше поставена на дискусия.

Благодаря на всички вас, че отделихте време. Благодаря на членовете на ВСС. Искрено се надявам да има резултат от нашата среща.

Срещата приключи в 17.50 ч.

Протоколист: Нина Вьонг

съдебен секретар